

Handreiking voor toetsing op (minimale) pgb-vaardigheid

Welke kennis en vaardigheden heeft u nodig om als budgethouder, vertegenwoordiger of gewaarborgde hulp te kunnen werken met een persoonsgebonden budget?

Een persoonsgebonden budget (pgb) is een mooi instrument waarmee u zelf passende zorg op maat kunt inkopen. Hier horen regels en verplichtingen bij. In deze toelichting leest u welke kennis en vaardigheden u nodig heeft om met een pgb te werken.

U krijgt een persoonlijk gesprek met de organisatie die het pgb verstrekt. Dit zijn het zorgkantoor (voor de Wet langdurige zorg), de gemeente (voor de Wmo 2015 en Jeugdwet) of de zorgverzekeraar (voor de Zorgverzekeringswet). De verstrekker bespreekt met u wat het hebben van een pgb inhoudt. En of u denkt dit goed te kunnen organiseren. Op basis hiervan beoordeelt de verstrekker of u voldoende pgb-vaardig bent.

Zorg en ondersteuning inkopen

Koopt u zorg en ondersteuning in met een pgb? Dan is het belangrijk dat u een goed beeld heeft van welke zorg u precies nodig heeft. Kijk daarom van tevoren welke mogelijkheden er zijn. U moet niet alleen inzicht hebben in uw zorgvraag en -behoefte, ook moet u dit kunnen verwoorden. U moet duidelijk kunnen beargumenteren waarom u juist die zorg en ondersteuning wilt inkopen met een pgb. Sommige zorg en ondersteuning is er namelijk ook in natura. Bovendien mag u niet alle zorg met een pgb inkopen.

De regels hierover moet u zelf kunnen uitzoeken. Als u de zorg en ondersteuning mag inkopen vanuit een pgb, dan is het regelen van de zorgverlening de volgende stap. Welke zorg wilt u inkopen? Wie moet u bijvoorbeeld in dienst nemen, voor hoeveel uur en tegen welk tarief? Ook dit moet u zelf gaan organiseren.

U moet dus zelfstandig kunnen handelen. Met een pgb bepaalt u de zorginkoop en wie de zorg verleent. Dit betekent dat u zorgvuldig keuzes voor uzelf moet kunnen maken. Beheert u het pgb voor iemand anders? Dan zijn deze keuzes in het belang van de budgethouder.

Administratie bijhouden

Wanneer u gaat werken met een pgb krijgt u te maken met verschillende personele, juridische en financiële zaken. U moet daarom een overzichtelijke pgb-administratie bijhouden. Zo bergt u de administratie bijvoorbeeld zorgvuldig op in mappen, digitaal of op papier. Een overzichtelijke pgb-administratie is niet alleen handig voor uzelf. U heeft de administratie ook nodig als de pgb-verstrekker (bijvoorbeeld de gemeente) daarom vraagt.

U moet meerdere stappen doorlopen bij een pgb. Daarom is het belangrijk dat u formulieren kunt lezen en begrijpen. En dat u deze goed en volledig kunt invullen. Denk daarbij aan aanvraagformulieren of zorgovereenkomsten. Maar ook moet u een budgetplan of een zorg- en ondersteuningsplan kunnen opstellen. Heeft u hulp nodig bij deze stappen? Schakel deze hulp dan zelf op tijd in.

Verder verwachten verstrekkers van u dat u goed op de hoogte bent van de rechten en plichten die horen bij een pgb. Of dat u deze gemakkelijk (online) weet te vinden. Het is daarom handig als u basis digitale vaardigheden heeft: omgaan met een computer, websites bezoeken en e-mailen.

Actief communiceren

Als u een pgb heeft, krijgt u te maken met veel verschillende partijen. Zoals verstrekkers, zorgverleners en de SVB. Wees in uw communicatie assertief en proactief. Zo beantwoordt u brieven op tijd en maakt u afspraken met zorgverleners en legt u deze vast.

Wanneer er wijzigingen in uw (zorg)situatie zijn, moet u weten welke wijzigingen u wel en niet aan welke instantie moet doorgeven. U trekt op tijd aan de bel bij de verstrekker als uw zorgsituatie verandert. Dit geldt ook voor verhuizingen of een (langdurig) verblijf in het ziekenhuis of in het buitenland. Dit geeft u ook door aan de verstrekker of de SVB. Verandert er iets in een zorgovereenkomst? Dan moet u dit altijd doorgeven, zowel bij de verstrekker als bij de SVB.

Zorgverleners kiezen en coördineren

U bent met een pgb zelf verantwoordelijk voor het inkopen van zorg. Hiervoor neemt u zorgverleners in dienst. De afspraken met zorgverleners legt u vast in zorgovereenkomsten. U moet daarom, op basis van de zorgbehoefte, passende zorgverleners kunnen vinden en selecteren. Daarnaast is het belangrijk dat u kunt beoordelen en beargumenteren of de geleverde zorg van goede kwaliteit is. Waar nodig, stuurt u bij of grijpt u in.

U coördineert de inzet van uw zorgverleners zodat de zorg door kan gaan. Ook bij verlof en ziekte. U moet kunnen garanderen dat er altijd een veilige situatie met alle nodige zorg is. Is een van uw zorgverleners ziek, gaat iemand met (zwangerschaps)verlof of eindigt de overeenkomst? Zorg dan dat er altijd vervanging is en dat de afspraken hierover zijn vastgelegd.

U moet tussendoor controleren of alles volgens afspraak verloopt. Bijvoorbeeld of de zorgverlener genoeg uren maakt. Omgekeerd moet u kunnen laten zien dat u de zorg inkoopst waarvoor u het geld gekregen hebt.

Werk- of opdrachtgever zijn

Als u een pgb heeft, bent u automatisch werk- of opdrachtgever van een zorgverlener. Daarom is het belangrijk dat u genoeg basiskennis en vaardigheden heeft die hierbij horen. U bent namelijk niet alleen verantwoordelijk voor het aansturen en beoordelen van de zorgverleners. Maar ook voor een veilige en vertrouwde werkomgeving.

Ook juridische en arbeidsrechtelijke zaken horen bij het pgb-beheer en uw rol van werk- of opdrachtgever. Denk aan vragen over ontslag, bezwaar maken bij betrokken instanties of aansprakelijkheidsvraagstukken. Weet u hier niet genoeg van? Dan moet u informatie hierover zelf kunnen vinden of u laten adviseren.

Verantwoording afleggen

U moet in staat zijn om pgb-declaraties in te vullen en te controleren. Ook dient u ze op tijd in bij de SVB. Het geldt dat u uitgeeft uit uw budget, moet u kunnen verantwoorden. Anders loopt u het risico dat zorgverleners niet op tijd betaald worden. Daarom heeft u een actueel overzicht van alle gewerkte uren van de zorgverleners en de bestedingen. Dit geeft u ook inzicht in het beschikbare budget. Hiermee voorkomt u dat er aan het einde van het jaar een tekort ontstaat en u geen zorg meer kunt inkopen.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie over pgb op www.rijksoverheid.nl. Hier vindt u specifieke informatie per wet en links naar andere informatieve websites over pgb. Wet- en regelgeving kunt u nalezen op www.wetten.overheid.nl. Verder geeft Per Saldo, de vereniging van mensen met een persoonsgebonden budget, cursussen en voorlichting via www.pgb.nl. En natuurlijk kunt u ook terecht bij uw eigen zorgkantoor, zorgverzekeraar en uw gemeente.

Handige websites

www.rijksoverheid.nl
www.informatielangdurigezorg.nl
www.wetten.overheid.nl
www.pgb.nl
www.vng.nl
www.zn.nl
www.svb.nl/pgb
www.zorginstituutnederland.nl
www.regelhulp.nl

